

SISÄLLYSLUETTELO

Linnunhakkukokeiden säännöt	2-15
Erityismääräykset ja erillisohjeet	16-66
Parvityöskentely	16
Palkintotuomarin toimintaohje	18
Koiranohjaajaa koskevia määräyksiä	21
Haku	23
Löytökyky	26
Merkintä	28
Äänenanto	30
Pysyttäminen	31
Ensihaukkujen saanti löydöistä	32
Seuraaminen	33
Uusintahaukut	36
Puustalöytö	37
Lisäänsiot	38
Virhepisteet	40
Koiran työskentelyn rastittaminen	44
Nollan ja viivan käyttö	45
Maastokortti	46
Koirakohtainen pöytäkirja	52
Koepöytäkirjalomake	54
Ylituomaria koskevat määräykset ja ohjeet	56
Koetoimikunnan toimintaohje	61
Erillisohjeet avoimen luokan kahden viikon kokeisiin	63
Kennelpiirien numerointi	66
Taulukot	67

LINNUNHAUKKUKOKEEN SÄÄNNÖT

Hyväksytty Kennelliiton valtuuston kokouksessa 17.05.2007

1 § KOKEIDEN TARKOITUS

Kokeiden tarkoituksena on kehittää jäljempänä mainittujen koirarotujen käyttökelpoisuutta linnunmetsästyksessä ja saada tietoa jalostusta varten, pitää linnunmetsästyksessä korkeatasoisena koiraurheiluna, kehittää lajin harrastajien yhteistoimintaa sekä tarjota mahdollisuus kilpailla näiden koesääntöjen pohjalta.

2 § KOELAJIT

Linnunhaukkukokeet ovat joko yleisiä, yhdistysten jäsenten välisiä kokeita ja kilpailuja tai rotukohtaisia kokeita ja kilpailuja, joihin osallistumisesta määrätään erillisellä Suomen Kennelliitto ry:n, (josta jäljempänä käytetään nimitystä Kennelliitto) hallituksen vahvistamalla säännöllä tai ohjeella.

3 § OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Kokeisiin saavat osallistua kotimaiset Kennelliiton hyväksymässä näyttelyssä laatuarvostelussa palkitut tai ulkomaiset FCI:n hyväksymän kenneljärjestön hyväksymässä näyttelyssä palkitut ulkomaiset suomenpystykorvat, karjalankarhukoirat, pohjanpystykorvat ja laikat.

Avoimeen luokkaan saa osallistua koira, jonka joku edellä mainituista kenneljärjestöistä on rekisteröinyt, vaikka koira ei ole palkittu näyttelyssä.

Kokeisiin ei saa osallistua

- sairas tai vammautunut koira
- kiimainen narttu
- kantava narttu 30 vuorokautta ennen synnytystä ja 42 vuorokautta synnytyksen jälkeen
- koira, joka ei täytä Kennelliiton voimassa olevia rokotus-, tunnistusmerkintä- ja antidoping määräyksiä.

Vastaava koetoimitsija ja ylituomarit tarkastavat koiran osallistumisoikeuden.

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti, jos koejärjestelyt niin vaativat. Rajoittamistapa tulee ilmetä koeanomuksessa. Koiranomistajille ilmoitetaan kokeeseen pääsystä viimeistään ilmoittautumisajan päättyessä.

4 § JÄÄVIYDET

Käytetään kulloinkin voimassa olevaa Kennelliiton yleistä sääntöä. (SKL-FKK:n yleinen jääviyssääntö koskien näyttelyitä, kokeita ja kilpailuja, liite).

5 § JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMINEN

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Kennelliiton hallituksen ja kennelpiirien myöntämissä kokeissa. FCI myöntää kansainväliset kokeet. Kennelliiton hallitus myöntää Suomen Pystykorva-järjestön esityksestä valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakokeet ja maaottelut. Kennelpiirit myöntävät yleiset ja jäsentenväliset kokeet.

6 § KOELUVAN ANOMINEN

6.1 Luvan anoja ja järjestelyvastaava

Kokeiden toimeenpanoluvan anoo järjestävä yhdistys, jonka pitää olla Kennelliiton jäsen. Rotujärjestön /-järjestöjen jäsenyyttä pidetään suotavana. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävän yhdistyksen nimeämä koetoimikunta.

6.2 Anomisen määräaika

Kokeet on anottava kulloinkin voimassa olevien Kennelliiton määräaikailmoitusten mukaan.

6.3. Anomuksen sisältö

Koeanomuksessa on mainittava:

- järjestävä yhdistys, koemuoto, kokeen luonne ja osanottorajoitukset
- koeaika ja -paikka
- kilpailuluokat
- osanottomaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osanottomaksu suoritetaan
- tehtävään suostunut ylituomari ja hänen varamiehensä
- vastaava koetoimitsija.

6.4. Anomus osoitetaan

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella koe järjestetään. Jäljennös koeanomuksesta toimitetaan järjestävän yhdistyksen kotipaikan mukaiselle kennelpiirille.

6.5. Kokeesta ilmoittaminen/tiedottaminen

Kennelpiirit toimittavat myöntämistään virallisista kokeista listan Kennelliiton määräaikaismoitusten mukaisesti julkaistavaksi Koiramme -lehdessä. Kokeen kilpailun järjestäjä voi omatoimisesti tiedottaa kokeesta/kilpailusta.

7 § KOKEEN SIIRTO TAI PERUUTUS

Käytetään kulloinkin voimassa olevaa Kennelliiton yleistä sääntöä. (SKL-FKK:n yleinen kokeiden ja kilpailujen ajankohdan siirto tai peruuttaminen) Liite 2.

8 § YLITUOMARI JA HÄNEN VARAMIEHENSÄ

Myöntäessään linnunhaukkukokeen kennelpiiri nimeää samalla ylituomarin ja hänelle varamiehen. Järjestävä yhdistys voi tehdä näistä myös koeanomuksessaan esityksen. Ylituomarin ja hänen varamiehensä tulee olla Kennelliiton hyväksymiä linnunhaukkukokeiden ylituomareita sekä Kennelliiton ja rotujärjestön jäseniä.

Ulkomaalaisen ylituomarin tulee olla Kennelliiton ja rotujärjestön hyväksymä, näillä säännöillä pätevyity sekä kotimaassaan FCI:n hyväksymän kenneljärjestön jäsen.

Koirien arvostelua koskevat määräykset ja muut toimintaohjeet ylituomarille määritellään tarkemmin näihin sääntöihin liittyvissä erillisissä ohjeissa.

9 § PALKINTOTUOMARIT

Kokeeseen ilmoittautuneen kotimaisen koiranomistajan tulee nimetä ylituomarin käyttöön palkintotuomari.

Myös koetoimikunta voi nimetä palkintotuomareita ylituomarin käyttöön. Palkintotuomarin on oltava Kennelliiton tai rotujärjestön (Suomen Pystykorvajärjestö tai Suomen Laikajärjestö) jäsen.

Ulkomaalaisen palkintotuomarin tulee olla näillä tai muilla yhtenevillä koesäännöillä päteväty sekä kotimaassaan FCI:n hyväksymän kenneljärjestön jäsen.

Koirien arvostelua koskevat määräykset ja muut palkintotuomarin toimintaohjeet määritellään tarkemmin näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa.

10 § ILMOITTAUTUMINEN KOKEESEEN JA SIITÄ POISJÄÄMINEN

10.1. Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen on tehtävä viimeistään 5 vuorokautta ennen koetta.

10.2. Jälki-ilmoittautuminen

Koetoimikunnalla on oikeus hyväksyä myös jälki-ilmoittautumisia ja se voi periä niistä kaksinkertaisen osanottomaksun.

10.3. Poisjääminen

Koetoimikunnalle on ilmoitettava poisjääminen ja poisjäämisen syy hyvissä ajoin ennen kokeen alkua. Osanottomaksua ei palauteta ilman pätevää syytä. Pätevänä syynä poisjäämiseen pidetään esim. koiran alkanutta kiimaa sekä koiran tai koiranohjaajan sairautta.

11 § KOE-ERÄN ALOITTAMINEN JA LOPETTAMINEN, KOKEEN KULKU SEKÄ KESKEYTTÄMISEN SYYT

Kunkin kilpailijan on aloitettava koe-erä palkintotuomarin määräämässä paikassa ja määräämänä aikana. Palkintotuomari määrää myös yleisen kulkusuunnan sekä kaikki asiat maastossa näiden sääntöjen ja ohjeiden mukaan.

Koiranohjaajalla on oikeus esittää palkintotuomarille kohtuullisia toivomuksia mm. kulkusuuntaa koskevissa asioissa sekä ohjata koira ja kieltää sitä virheistä kuitenkin koetta häiritsemättä. Palkintotuomarin on ilmoitettava selvästi koiranohjaajalle koe-erän alkaminen ja päättyminen sekä koe-erän katkaisu ja uudelleen aloittaminen. Koiran kunkin työskentelyn päättyessä palkintotuomari esittää lyhyen tulkintansa tapahtuneesta.

Koiranohjaaja saa kytkeä ja irrottaa koiran vain palkintotuomarin käskystä tai luopuessaan kokeesta, koiran joutuessa luvattomalle alueelle tai ilmeiseen vaaraan.

Jos koiranohjaaja luopuu kokeesta, on hänen ilmoitettava siitä maastossa heti palkintotuomarille tai muualla luopuessaan ensisijaisesti ylituomarille. Samalla on ilmoitettava luopumisen syy. Ohjaaja saa jaloitella koiraansa ennen kokeen alkua.

Keskeyttämisen syyt

Suljettu. Sulkeminen johtuu aina koirasta tai sen tekemisistä tai tekemättä jättämisistä. Sulkemiseen asti koiran työskentely arvostellaan, rastitetaan ja annetaan pisteet, mutta koira ei saa palkintosijaa, loppupisteitä eikä sijoitusta.

Hylätty, Suoritus hylätään muista syistä, esim. tutkan käyttö. Koiran työskentelyä ei arvostella ollenkaan.

Luopui, Ohjaaja luopuu. Luopumiseen asti koiran työskentely arvostellaan, rastitetaan ja annetaan pisteet, mutta koira ei saa palkintosijaa, loppupisteitä eikä sijoitusta.

Keskeytetty, Palkintotuomari keskeyttää koiran koesuorituksen esim. sairastumisen tai loukkaantumisen vuoksi tai koira joutuu vaaran. Koiran suoritus keskeyttämiseen asti arvostellaan, rastitetaan ja annetaan pisteet. Ansaitut pisteet tulevan koiran hyväksi sen lopullisena tuloksena. Koiralle annetaan myös palkintosija, loppupisteet sekä sijoitus.

12 § KILPAILULUOKAT

Koirat kilpailevat joko avoimessa luokassa AVO tai voittajaluokassa VOI. Voittajaluokassa kilpailevat ne koirat, jotka ovat saaneet aikaisemmin avoimen luokan ensimmäisen palkinnon.

13 § MAASTOJEN ARPOMINEN

Koirien koemaastot arvotaan ennen kokeen alkua, sen jälkeen kun tuomarit on arvottu tai ylituomari on määrännyt heidät koemaastoihin. Mikäli arvottu tuomari on jäävi tehtäväänsä, on ylituomarilla oikeus tarvittaessa järjestää tuomarit koirittain.

14 § KOE-ERÄ / SUORITUSAIKA

14.1. Koe-erän pituus ja erän jatkaminen

Koe-erän pituus on tasan neljä (4) tuntia. Koko koeajan tulee pyrkiä lintutyöskentelyyn.

Mikäli koira vielä koe-erän umpeuduttua ottaa jatkuvasti uusintahaukkuja samasta linnusta tai parvesta, katkaistaan koe-erä koiranomistajan harkitsemana ajankohtana. Mikäli koe-erää jatketaan siitä syystä, että koira on lintutyöskentelyssä, on tämä **aina todettava**. Koira on lintutyöskentelyssä silloin, kun se on löydön jälkeisessä seuraamisessa, ensi- tai uusintahaukulla tai niiden jälkeisessä seuraamisessa. **Itse löytö on tapahduttava koe-erän aikana**. Koeaikana tapahtunut löytö ja sen seurauksena kyselevä haukku, joka on jatkunut yli koeajan sallitaan, jos se johtaa hyväksytyyn haukkuun.

14.2. Siirtyminen ja koe-erän katkaisu

Siirtymänä voidaan pitää esim. suuren hakkuuaukon tai suoalueen ylitystä. Tällaisen alueen tulee olla siirtymissuunnassa ainakin 0,5 ... 1 kilometrin pituinen maastosta riippuen ja siirtymisajan tulee olla vähintään kymmenen (10) minuuttia.

Siirtymiseen käytettävä aika vähennetään koeajasta. Siirtyminen suoritetaan koira kytkettynä. Siirtymisaika alkaa koiran kytkemisestä ja päättyy uuteen irtilaskuun. Koe-erä voidaan katkaista siirryttäessä koalueelta toiselle tai häiritsevän esteen johdosta.

15 § KOIRAN LOUKKAANTUMINEN

Koe-erä keskeytetään koiran loukkaannuttua.

16 § KOHTUUTON HÄIRIÖ KOKEEN AIKANA

Häiritsevä este

Häiritsevänä esteenä voidaan pitää olosuhteista riippuen mm. irtokoiraa, joka häiritsee kokeen kulkua, alueella käyvää jänisajoa sekä hirvenmetsästystä, sään muuttumista erittäin epäedulliseksi tai muuta sellaista seikkaa, että oikeudenmukaisuus vaatii kokeen keskeyttämistä joksikin aikaa. Ratkaisu häiritsevän esteen hyväksymisestä on viime kädessä ylituomarilla.

Häiritsevän esteen lakattua vaikuttamasta koe-erää jatketaan kyseisessä maastossa tai asian niin vaatiessa uudessa maastossa.

17 § ARVOSTELUASTEIKKO, SUORITUKSEN HYLKÄÄMINEN JA PALKINTOSIJAAN OIKEUTTAVAT PISTEET

Koiran arvostelu suoritetaan seuraavia ansio- ja virhepiste-asteikkoja käyttäen.

A. Ansiopisteet

1. Hakutyöskentely	0 – 25 p.
1.1. Haku	0... 10 p
1.2. Löytökyky	0... 15 p.
2. Haukkutyöskentely	0...35 p.
2.1. Merkintä	0... 10 p
2.2. Äänenanto	0... 5 p
2.3. Pysyttäminen	0... 20 p
3. Ensihaukkujen saanti löydöistä	0...10 p.
4. Seuraaminen ja uusintahaukut	0...20 p.
4.1. Seuraaminen	0... 10 p
4.2. Uusintahaukut	0... 10 p
5. Puustalöytö	0...5 p.
6. Lisäansiot	0...5 p.
Yhteensä	<hr/> 0...100 p.

B. Virhepisteet

1. Liikaherkkyys	0... 10 p.
2. Haukun jättäminen	0... 10 p.
3. Muu koetta häiritsevä työskentely	0... 10 p.

Yhteensä **0... 30 p.**

C. Suorituksen hylkääminen

Koira suljetaan kokeesta, jos se ansiopisteiden kohdista 1.1. tai 4.1. saa nolla (0) pistettä tai jos mikä tahansa koiran virheistä on kymmenen (10) pisteen arvoinen.

D. Palkintosijaan oikeuttavat pisteet

Palkintosija	1.	2.	3.
Avoimessa luokassa	70	60	45
Voittajaluokassa	75	65	50

18 § PALKINTOTUOMARIN ANTAMIEN PISTEIDEN MUUTTAMINEN

Palkintotuomari on velvollinen antamaan ylituomarille arvostelukorttinsa asiallisesti täytettynä sekä suullisesti selostaman kokeen kulun.

Yituomarilla on oikeus ja velvollisuus selostuksen kuultuaan ja palkintotuomarin kanssa neuvoteltuaan muuttaa tarvittaessa palkintotuomarin tulkintoja koetapahtumista sekä näin myös arvostelupisteitä näiden sääntöjen perusteella. Ylituomarilla on myös oikeus muuttaa pisteitä saadakseen arvostelu yhtenäiseksi kaikkien koesuoritusten osalta.

Mikäli ylituomari muuttaa merkittävästi palkintotuomarin tulkintaa koetapahtumista, on ylituomarin velvollisuus ilmoittaa muutoksesta heti koiranohjaajalle.

19 § VIRHEIDEN KORJAAMINEN

Kennelpiirien, rotujärjestöjen ja Kennelliiton tulee korjata koetuloksissa todetut taulukko- ja laskuvirheet.

20 § KOKEIDEN TULOKSET

20.1. Tulosten tarkastus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä Kennelliiton koepöytäkirjalomakkeelle sekä linnunhaukkukokeen koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin on vahvistettava lomakkeet ja tulokset allekirjoituksellaan.

20.2. Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat koepöytäkirjat sekä koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä koeluvan myöntäjälle.

Kennelpiirin on lähetettävä Kennelliitolle ja rotujärjestöille kuuluvat pöytäkirjojen kappaleet kahden viikon kuluessa kokeen päättymisestä.

21 § ERITYISMÄÄRÄYKSET JA ERILLISOHJEET

Yksityiskohtaisina erityismääräyksinä käsitellään kokeessa hyväksyttävät riistalinnut, uusintahaukut pyylle ja parvityöskentely.

Kokeen suorittaminen ja koirien arvostelu perustuu yksityiskohtaisiin määräyksiin, joiden perusteella arvostellaan koiran hakutyöskentely, haukkutyöskentely, ensihaukkujen saanti löydöistä, seuraaminen ja uusintahaukut, puustaloitus sekä mahdolliset lisäansiot. Virheellisinä suorituksina määritellään liikaherkkyyks, haukun jättäminen ja muu koetta häiritsevää työskentelyä.

Yksityiskohtaisia määräyksiä täydentävät niitä koskevat pistetaulukot sekä lomakemallit täyttöohjeineen.

Ylituomarin, palkintotuomarin, koiranohjaajan ja koetoimikunnan velvollisuudet ja tehtävät määritellään lähemmin erillisillä ohjeilla.

Edellämäinitut yksityiskohtaiset erityismääräykset ja erillisohjeet ovat näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa, jotka hyväksyy Kennelliiton hallitus

22 § TUTKAN JA MUIDEN TEKNISTEN APUVÄLINEIDEN KÄYTTÖ LINNUNHAUKKUKOKEESSA

Tutkapannan ja muun koiran paikannuslaitteen käyttö arvostelun apuna on kielletty. Paikannuslaite saa olla kytkettynä koiralla linnunhaukkukokeessa, mutta sen käyttö kokeen aikana on kielletty. Kokeen aikana koiran paikannuslaitteen käyttö johtaa koesuorituksen hylkäämiseen.

Myös muiden teknisten apuvälineiden käyttö koiran arvostelussa on kielletty.

23 § KAHDEN VIIKON AJANJAKSOLLA PIDETTÄVÄT LINNUNHAUKKUKOKEET AVOIMEN LUOKAN KOIRILLE

Kahden viikon ajanjaksolla pidettävän linnunhaukkukokeen yksityiskohtaiset erillisohjeet on tarkemmin määritelty näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa, jotka hyväksyy Kennelliiton hallitus.

Kahden viikon ajanjaksolla pidettävä linnunhaukkukoe on käytävä sen kennelpiirin alueella tai sen naapurikunnissa, johon koe on anottu.

24 § MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN JA OHJEISIIN

Suomen Pystykorvajärjestö esittää vuosikokouksensa hyväksymät sääntömuutokset Kennelliiton valtuuston vahvistettavaksi.

Näihin sääntöihin liittyvät ohjeet vahvistaa Kennelliiton hallitus.

25 § VALITUKSET JA ERIMIELISYYDET

Käytetään kulloinkin voimassa olevaa Kennelliiton yleistä sääntöä (SKL-FKK:n muutoksenhakumenettely,liite).

LINNUNHAUKKUKOKEIDEN SUORITAMISESSA JA KOIRIEN ARVOSTELUSSA NOUDATETTAVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET JA ERILLISOHJEET

Hyväksytty Kennelliiton koe- ja kilpailutoimikunnan kokouksessa 07.06.2007.

I. RIISTALINNUT, UUSINTAHAUKUT PYYLLE JA PARVITYÖSKENTELY

1. Riistalinnut

Riistalinnuiksi katsotaan metso, teeri ja pyy. Koiranohjaajan ei tarvitse hyväksyä pyytyöskentelyä. Asia on kysyttävä ennen koe-erän alkua koiranohjaajalta.

2. Uusintahaukut pyylle

Uusintahaukkuja pyylle ei huomioida. Jos koira pyyn pyrähdessä saa siitä useampia haukkuja, tulkitaan pyrähtelyt siirtymisenä. Koira saa näin ollen parhaassa tapauksessa yhdestä pyystä yhden haukun ja korkeintaan kymmenen (10) minuuttia haukku-aikaa.

3. Parvityöskentely

Parvityöskentely voi olla parven vyörytystä tai siinä voi myös syntyä uusia ensihaukkuja tai uusintahaukkuja. Myös poikueityöskentely arvostellaan parvityöskentelynä. Parven vyörytyksestä on kysymys, jos koira haukkuu tai haukahtelee lintu-parvea lintujen siirtyillessä jatkuvasti toinen toisensa perässä koiran näkyvissä. Tällöin koira saa vain lyhyitä, kiinteitä, yhteen tai useampaan lintuun kohdistuvia haukkuja.

Koira saakoon työskennellä parvessa koiranohjaajan harkinnan mukaan, jotta nähdään, saako se parven hajalle, jolloin päästäisiin normaalityöskentelyyn. Jos parvi ei hajoa riittävästi, voidaan koiranohjaajan niin halutessa, siirtyä uuteen maastokohteeseen. Parven vyörytyksestä lasketaan koiran hyväksi haukkuaikaa enintään 10 minuuttia. Vyörytys lasketaan yhdeksi haukuksi ja yhdeksi löytömahdollisuudeksi. Uusintahaukkuja ei parven vyörytyksessä synny.

Parvityöskentely ei ole kuitenkaan aina pelkkää parven vyörytystä. Jos parven kaikki linnut tai osa parvesta, jota koira lähtee seuraamaan, karkottuvat samanaikaisesti ja siirtyvät peitteisessä maastossa koiralta näkymättömiin tai avoimessa maastossa (suot, hakkuuaukeat, pellot) vähintään kiitettävän seuraamismatkan (250 m), on tästä saatu uusi haukku käsiteltävä uusintahaukkuna.

Jos parvesta erkanee yksittäinen lintu, jota koira lähtee seuraamaan, käsitellään parven jälkeinen työskentely kuten työskentely yksittäisellä linnulla. Jos koira osaparven tai yksittäisen linnun seuraamisen jälkeen tulee takaisin haukkumaan lähtöpaikalle jääneitä lintuja, voidaan näin syntynyt uusi haukku käsitellä uutena löytönä ja uutena ensihaukkuna, jos palaamista edeltänyt seuraaminen on johtanut uusintahaukkuun tai se on muuten ollut kiitettävää. Muutoin uusi haukku käsitellään edellisen haukun jatkona.

Parvityöskentelyä arvosteltaessa, varsinkin avoimessa maastossa, on tapahtumien arviointi suoritettava koiran näkökulmasta eli onko koiralla ollut näköyhteys siirtyviin lintuihin vai ovatko esim. pellonlaitatiheiköt, pitkä heinikkö yms. katkaisseet sen. Hyvin tavanomaista parvityöskentely on myöhäissyksyllä sekä talvella, jolloin näkemä- ym. olosuhteet ovat yleensä alkusyksyä huomattavasti paremmat.

Tämä tulee huomioida myös arvostelussa. Parvityöskentelystä on aina annettava mahdollisimman seikkaperäinen ja tarkka selostus ylituomarille.

II. PALKINTOTUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Palkintotuomarin tehtävät

Koeryhmän toimintaa johtaa ylituomarin nimeämä palkintotuomari, joka vastaa siitä, että koe suoritetaan sääntöjen määräämällä tavalla.

2. Erän aloittaminen ja lopettaminen

Palkintotuomari määrää, milloin koira lasketaan irti ja milloin se kytketään. Palkintotuomarin on selvästi ilmoitettava koiranohjaajalle koe-erän alkaminen ja päättyminen sekä mahdolliset katkokset.

3. Kulkujärjestys

Palkintotuomari määrää ryhmän kulkujärjestyksen mieluummin sellaiseksi, että koiranohjaaja on ensimmäisenä ja palkintotuomari itse koiranohjaajan takana hänen välittömässä läheisyydessään. Muut mukanaolijat seuraavat sellaisessa tuntumassa, että häiritsevät mahdollisimman vähän kokeen kulkua.

4. Yleinen kulkusuunta

Palkintotuomari määrää yleisen kulkusuunnan ottaen huomioon oppaan antamat ohjeet ja koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset. Myöätuuleen kulkua olisi aina vältettävä. Etenkin voimakkaan tuulen vallitessa ryhmän joutuessa kulkemaan hetkellisesti myöätuuleen, on pyrittävä varmistumaan siitä, että koira on etumaastossa.

5. Käyttäytyminen maastossa

Palkintotuomari antaa ohjeet ryhmän käyttäytymisestä koe-erän aikana. Aina tulisi välttää tarpeetonta keskustelua ja etenkin kovaa äänenkäyttöä. Keskeytyksiä ja taukoja koe-erän aikana tulee välttää.

6. Koiran arvosteleminen

Palkintotuomarin on arvosteltava koiran työskentely täysin puolueettomasti koiran senkertaisten suoritusten perusteella antamatta kuulopuheiden tai aikaisempien suoritusten vaikuttaa arvosteluunsa. Palkintotuomari huomioi sen, minkä hän itse toteaa. Palkintotuomari voi kuitenkin harkintansa mukaan ottaa arvostelussa huomioon myös muiden ryhmän jäsenten luotettavia havaintoja. Palkintotuomari pyrkiköön tekemään koiralle oikeutta ja antakoon sille mahdollisuuden näyttää kykynsä sääntöjen määräämänä koeaikana, ilman että sen työskentelyä häiritään.

Palkintotuomarin on vältettävä hätäisiä johtopäätöksiä, jotka saattavat johdattaa arvostelua koiralle myönteiseen tai kielteiseen suuntaan. Jos palkintotuomari huomaa tehneensä arvostelussa virheen, tulee se korjata heti ja ilmoittaa siitä välittömästi koiranohjaajalle.

7. Arvostelukortin täyttäminen

Koiran arvostelu suoritetaan Kennelliiton hyväksymää arvostelukorttia käyttäen. Ennen koe-erän alkua merkitään korttiin:

- koiran rotu ja sukupuoli
- koiran nimi
- koiranohjaajan nimi ja osoite
- koiran irtilaskuaika
- pyytyöskentelyn hyväksyminen tai hylkääminen.

Kokeen aikana merkitään arvostelukorttiin kaikki koetapahtumat aikajärjestyksessä ja koiran irtilasku- ja kytkemisajat.

8. Tapahtumien selostus koiranohjaajalle

Kokeen aikana on palkintotuomarin mahdollisuuksien mukaan jokaisen tapahtuman jälkeen selostettava koiranohjaajalle oma tulkintansa. Koe-erän päätyttyä palkintotuomarin on kerrattava kaikki koetapahtumat ja tulkintansa niistä, mainitsematta kuitenkaan pisteitä ja palkintosijaa. Koiranohjaaja merkitsee hyväksymisensä tapahtumien kuvauksesta nimikirjoituksellaan maastokorttiin.

9. Arvostelupisteiden merkitseminen

Palkintotuomari täyttää erän päätyttyä arvostelukortin kokoomatiedot, suorittaa rastituksen ja merkitsee arvostelukohdittain koiran ansio- ja virhepisteet.

10. Koetapahtumien selostus ylituomarille

Palkintotuomari esittää täytetyn ja koetapahtumien osalta koiranohjaajan hyväksymän arvostelukortin ylituomarille ja antaa suullisen selostuksen kokeen kulusta. Ylituomarin harkinnan mukaan on myös koiranohjaajalla mahdollisuus olla läsnä kuulemassa palkintotuomarin selostusta koetapahtumista. Palkintotuomari varmentaa lopuksi nimikirjoituksellaan tarkistettut koetulokset.

11. Erimielisyydet kokeen aikana

Palkintotuomarilla on ratkaisovalta maastossa ilmenneissä erimielisyyksissä. Palkintotuomarin on kuitenkin selostettava erimielisyydet ja epäselvyydet ylituomarille, jolla on lopullinen ratkaisovalta. Lopullinen päätös on ilmoitettava koiranohjaajalle ennen tulosten julkistamista.

12. Palkintotuomarin suhde koiranohjaajaan ja oppaaseen

Palkintotuomarin tulee suhtautua koiranohjaajaan ja oppaaseen ystävällisesti ja kohteliaasti, mutta myös muistaa, että hänellä on tarvittaessa oikeus ja velvollisuus antaa heille ohjeita ja määräyksiä.

13. Osallistuminen ylituomarin puhutteluun

Palkintotuomari on velvollinen, ellei ole saanut ylituomarilta vapautusta, osallistumaan ennen kokeen alkua järjestettävään ylituomarin puhutteluun sekä noudattamaan kokeessa kaikkia ylituomarin ja koetoimikunnan erityisohjeita.

III. KOIRANOHAJAJAA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

1. Ohjeiden noudattaminen

Koiranohjaajan on tarkoin noudatettava kaikkia palkintotuomarin hänelle antamia ohjeita ja määräyksiä.

2. Koiran kytkeminen oma-aloitteisesti

Koiranohjaaja saa kytkeä koiran oma-aloitteisesti vain luopuessaan kokeesta pätevän syyn nojalla tai koiran jouduttua pois koealueelta tai ilmeisen vaaran uhatessa. Oma-aloitteisesta kytkemisestä on välittömästi ilmoitettava palkintotuomarille.

3. Oikeus esittää toivomuksia

Koiranohjaajalla on oikeus koe-erän aikana esittää kohtuullisia toivomuksia esimerkiksi kulkusuuntaa koskevissa asioissa, mutta hän ei kuitenkaan saa alituisilla toivomuksillaan häiritä kokeen kulkua.

4. Oikeus ohjata koiraa ja kieltää sitä virheistä

Koiranohjaajalla on oikeus ohjata koiraansa vihellyksin, viittauksin ja lievin kehotuksin sekä kieltää koiraa virhesuorituksista, ei kuitenkaan väkivaltaa käyttämällä.

5. Kokeesta sulkeminen

Jos koiranohjaaja ei piittaa annetuista ohjeista, rikkoo sääntöjä, häiritsee ryhmän toimintaa tai esiintyy muuten hyvän tavan vastaisesti, on palkintotuomarin suljettava koira kokeesta. Sulkemisesta ja sen syystä on heti tilaisuuden tullen tehtävä selko ylituomarille.

6. Koiranohjaajan suhde palkintotuomariin ja oppaaseen

Koiranohjaajan tulee käyttäytyä palkintotuomaria ja opasta kohtaan ystävällisesti ja kohteliaasti ja muistaa, ettei ole sopivaa ennen tuomarin loppuarvostelua kertoa hänelle koiran aikaisemmista saavutuksista.

7. Osallistuminen ylituomarin puhutteluun

Koiranohjaaja on velvollinen vaadittaessa osallistumaan ennen kokeen alkua järjestettävään ylituomarin puhutteluun sekä noudattamaan kokeessa kaikkia ylituomarin, palkintotuomarin ja koetoimikunnan antamia erityisohjeita.

IV. ARVOSTELUSSA NOUDATETTAVAT YKSITYIS-KOHTAISET MÄÄRÄYKSET

A. ANSIOPISTEET

1. HAKUTYÖSKENTELEY (0...25 pistettä)

1.1. HAKU (0...10 pistettä)

Haulla tarkoitetaan koiran liikkumista maastossa. Haun arvostelussa kiinnitetään huomio pelkästään koiran liikkeen laajuuteen, nopeuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Maaston ja kelin vaikutus

Maaston laatu ja keliolosuhteet vaikuttavat haun nopeuteen, laajuuteen ja koiran näyttäytymistiheyteen. Rungas aluskasvillisuus, paksu lumipeite sekä maaston vaikeakulkuisuus vaikeuttavat hakua. Kokeen ylituomari antaa tarvittaessa ohjeita haun arvostelemiseen poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Arvosteluohje

Haku arvostellaan sen mukaan, miltä se on kokeen aikana keskimäärin näyttänyt. Linnuton maasto ei saa vaikuttaa alentavasti eikä korottavasti hakupisteisiin. Hetkelliset huippukohdat ja heikot kohdat jätetään vähemmälle huomiolle. Koiran seisahduttaminen kuuntelemaan haun aikana ei saa vaikuttaa hakunopeuden arviointiin. Koiran haku voi olla sahaavaa, kiertoahkua tai tältä väliltä. Normaaleissa sää-, keli- ja maasto-olosuhteissa käytetään seuraavaa arvosteluohjetta:

Kiitettävä haku (9...10 pistettä)

Koira liikkuu tarkoituksenmukaisesti, valtaosan koeajasta laukaten, hakulaajuuden ollessa 250...400 metriä ryhmän eteen ja sivuille.

Hyvä haku (7...8 pistettä)

Koira liikkuu tarkoituksenmukaisesti, enimmäkseen laukaten hakulaajuuden ollessa 150...250 metriä ryhmän eteen ja sivuille.

Tyydyttävä haku (5...6 pistettä)

Koira liikkuu jokseenkin yhtä paljon laukaten kuin ravatenkin. Hakulaajuus on noin 100...150 metriä ryhmän eteen ja sivuille.

Välttävä haku (3...4 pistettä)

Koira liikkuu enimmäkseen ravaten. Hakulaajuus on yleensä alle 100 metriä ryhmän eteen ja sivuille.

Heikko haku (1...2 pistettä)

Koira liikkuu enimmäkseen kävellen ja pysyttelee yleensä ryhmän lähituntumassa.

Mikäli koira liikkuu haluttomasti ja veltosti pysytellen välittömässä läheisyydessä, annettakoon sille nolla pistettä ja suljettakoon se kokeesta.

Yhteydenpito

Koiran hakuun kuuluu sen oleellisena osana yhteydenpito. Hyvältä yhteydenpidolta vaaditaan, että koira näyttäytyy ryhmälle hakua suorittaessaan keskimäärin 5...15 minuutin välein. Ohessa olevassa taulukossa näkyy rastitusten ja pisteiden välinen yhteys. Liian harva yhteydenpito alentaa haun arvoa oheisen taulukon mukaisesti.

HAKU	PISTEET
NOPEA JA LAAJA	9-10
KESKINK JA LAAJA	8
NOPEA JA KESKINK	7
HIDAS JA LAAJA	6
KESKINK JA KESKINK	5-6
NOPEA JA LÄHIHAK	5
HIDAS JA KESKINK	4
KESKINK JA LÄHIHAKUINEN	3
HIDAS JA LÄHIHAKUINEN	1-2

Liian harva yhteydenpito alentaa haun arvoa alla olevan taulukon mukaisesti.

LIIAN HARVAN YHTEYDENPIDON VAIKUTUS HAKUPISTEISIIN, YHTEYDENPITOAIKA KESKIMÄÄRIN

Yli 15 minuuttia	-1 pist.
Yli 25 minuuttia	-2 pist.
Yli 35 minuuttia	-3 pist.
Yli 45 minuuttia	-4 pist.

Koiran katoaminen

Jos koira muun syyn kuin ilmeisen lintutyöskentelyn tai häiritsevän esteen vuoksi on ryhmän tietymättömissä yhtäjaksoisesti yli tunnin (1h) varsinaisesta koeajasta, hylätään koesuoritus. Hylkääminen ei saa perustua olettamukseen, vaan tuomarin on oltava varma tilanteesta.

1.2. LÖYTÖKYKY

(0...15 pistettä)

Löytökyvyllä tarkoitetaan koiran kykyä löytää maastossa olevat riistalinnut riippumatta siitä, ovatko ne maassa tai puussa.

Löytökyky arvostellaan taulukon perusteella. Pistemäärä saadaan löytömahdollisuuksien ja löytöjen lukumäärien perusteella.

Löytömahdollisuus

Yhtenä löytömahdollisuutena pidetään koemaastossa olevaa yksinäistä riistalintua tai parvea, jonka katsotaan olleen koiran ulottuvilla. Löytömahdollisuudesta voi syntyä koiran löytö tai olla syntymättä. Mikäli koira ottaa parven eri linnuista useampia haukkuja, on löytömahdollisuuksien lukumäärä tällöin sama kuin ensihaukkujen lukumäärä. Mikäli koira seuraamisen jälkeen palaa parven luo, mutta ei saa uutta haukkua, niin tilanteesta ei synny uutta löytömahdollisuutta. Parvi, jota koira vyöryttää, on yksi haukku ja yksi löytömahdollisuus.

Katso lisäksi erityismääräyksien kohta I.3. parvityöskentely.

Löytömahdollisuuksia eivät ole

Koiran lintutyöskentelyn aikana ei ryhmän edetessä karkottuneita lintuja pidetä löytömahdollisuuksina. Löytömahdollisuutena ei myöskään pidetä, jos lintuja karkottuu mentäessä sellaiselle haukulle, jota ei ehditä toteamaan (= toteamaton) tai jos koira haukkuu sellaista eläintä, jota ei pidetä virheenä (= ei aiheuta rastitusta). Sitä vastoin löytömahdollisuuksia ovat linnut, jotka karkottuvat todetun tyhjän haukun tai virheeksi laskettavan eläinhaukun aikana (= aiheuttaa rastituksen).

Uusintahaukulla olevaa lintua tai parvea ei pidetä uutena löytömahdollisuutena. Mikäli puihin tai maahan jää lintuja parvesta, josta koira on jo saanut löydön, ei ryhmän jatkossa löytöpaikan välittömästä läheisyydestä karkottamia saman parven lintuja pidetä löytömahdollisuuksina.

Löytömahdollisuutena ei myöskään pidetä lintua tai parvea, joka lentää sellaisten maasto- yms. esteiden yli, että koiran seuraaminen on estynyt ja näin ollen haukun saaminen katsotaan mahdottomaksi (esim. vesistö, laajat louhikot ja kalliojyrkänteet, auratut hakkuuaukiot, laajat peltoalueet, koiran läpipääsemättömät aidat, vilkasliikenteiset tiet). Mikäli koiranohjaaja on ilmoittanut, ettei pyytyöskentelyä huomioida, ei pyitä lasketa löytömahdollisuuksiksi.

Löytö

Löytönä pidetään sitä, kun koira löytää linnun koealueelta riippumatta siitä, saako koira linnusta haukun tai ei. Mikäli ei ole täyttä varmuutta siitä, löysikö koira omatoimisesti linnun, vai vasta sen karkotessa ryhmää, katsotaan tapaus koiran löydöksi, jos koira oli linnun karkotessa lähempänä sitä kuin ryhmä. Lintu voidaan myös laskea koiran löydöksi, vaikka se karkkoaa ryhmää, jos koiralla nähdään olevan vainu linnusta ja se karkkoamishetkellä yrittää sitä myös löytää. Tällainen tilanne saattaa syntyä varsinkin silloin, kun koira etsii puussa olevaa lintua.

Löytökykytaulukon käyttö

Koiran löytökykypistemäärä saadaan löytömahdollisuuksien lukumäärän ja löytöjen lukumäärän risteyskohdasta. Jos löytömahdollisuuksien lukumäärä on ollut yli 10, jaetaan niiden ja myös löytöjen lukumäärä kahdella. Löytöjen lukumäärä pyöristetään lähinnä suurempaan kokonaislukuun ja löytömahdollisuuksien lukumäärä lähinnä pienempään kokonaislukuun. Mikäli löytömahdollisuuksia on ollut yli 20, menetellään vastaavasti, mutta jakajana on kolme jne.

Katso löytökykytaulukko sääntökirjan takaosasta.

2. HAUKKUTYÖSKENTELEY (0...35 pistettä)

2.1. MERKINTÄ (0...10 pistettä)

Merkinnällä tarkoitetaan koiran kykyä haukuessaan osoittaa sijoittumisellaan ja käyttäytymisellään linnun olinpaikka. Tulos käytännön metsästyksessä riippuu olennaisesti merkinnän tarkkuudesta. Hyvä koira merkitsee lähes aina oikein ja tarkasti. Pisteet määräytyvät merkintätaulukosta. Pistemäärä saadaan merkintöjen lukumäärän ja yksittäisten haukkujen merkintäpisteiden summan perusteella.

Haukun hyväksymisen ja merkinnän arvostelun edellytyksenä on, että joko linnusta tai koirasta saadaan haukulla tai välittömästi haukun katkettua näköhavainto. Poikkeuksena on kuitenkin tilanne, jossa hyvin peitteinen maasto tai muu näköeste estää näköhavainnon saannin. Tällaisessa tilanteessa merkintä voidaan arvostella ja haukku hyväksyä pelkän kuulohavainnon perusteella. Hyväksymisen edellytyksenä kuitenkin on, että sekä koirasta että linnusta saadaan varma kuulohavainto haukulla tai linnun karkkoamistilanteessa. Tapahtuman täytyy olla hyvin lähellä ryhmää ja kuulon perusteella pitää ehdottoman varmasti pystyä määrittelemään merkinnän tarkkuus sekä se, karkkoako haukulta kokeessa hyväksyty riistalintu.

Merkinnän lajit

Merkintä arvostellaan hyväksytyissä lintuhaukuissa. Merkinnän lajit ovat kiitettävä, tyydyttävä ja heikko.

Kiitettävä merkintä (3 pistettä)

Merkintä on kiitettävä, jos sen perusteella voidaan varmuudella päätellä puu, jossa lintu istuu.

Merkitessään kiitettävästi koira yleensä käyttäytyy varmasti, sekä osoittaa katseellaan ja olemuksellaan linnun istumispaikan. Hyvin peitteisessä maastossa voidaan merkintä hyväksyä kiitettäväksi, jos joko linnusta tai koirasta on näköhavainto ja haukkutyöskentely voidaan äänen perusteella todeta tarkaksi. Merkintä voi olla kiitettävä vaikka koira onkin suhteellisen kaukana lintu-puusta. Tällainen tulee kysymykseen lähinnä kokeneilla koirilla avoimessa maastossa lintujen ollessa arkoja. Tällöin koira kuitenkin käytöksellään ja kiinteällä haukulla merkitsee linnun.

Jos koira haukkuu parven tai poikueen yksittäistä lintua ja merkitsee sen kiitettävästi, huolimatta muista äänitelevistä ja siirtyvistä linnuista, voidaan tämä ottaa huomioon lisäansio-pisteissä.

Tyydyttävä merkintä (2 pistettä)

Merkintä arvostellaan tyydyttäväksi silloin, kun koira ei pysty tarkasti osoittamaan linnun olinpaikkaa, vaan haukkuu puuryhmää, jossa lintu istuu. Jos koira saman haukun aikana haukkuu kiinteästi useampaa kuin kahta parven tai poikueen lintua, arvostellaan merkintä tyydyttäväksi. Kuulon perusteella merkintä voidaan todeta korkeintaan tyydyttäväksi. Merkintä on tyydyttävä, kun se kuulon perusteella on todettu tarkaksi.

Heikko merkintä (1 piste)

Merkintä arvostellaan heikoksi silloin, kun koira ei pysty kiinteästi osoittamaan puuta tai puuryhmää, jossa lintu istuu. Haukku on tällöin yleensä siirtyilevää ja epävarmaa eli ns. aluehaukkua, mutta koira pysyttelee kuitenkin haukkukohteen läheisyydessä. Parvessa tai poikueessa koira ei saa yhteen lintuun kohdistuvia kiinteitä haukkuja, vaan haukkuu aluehaukkua.

Merkintä arvostellaan heikoksi myös silloin, kun merkintä voidaan todeta vain etäältä kuulohavainnolla ja näköhavainto saadaan vasta linnun karkottumisen jälkeen lentävästä linnusta. Tällöin voidaan arvioida vain merkinnän oikeellisuus. Jos merkintää ei kuulon perusteella ole voitu todeta tarkaksi merkinnäksi, niin muissa hyväksyttävissä tapauksissa se on heikko.

Ei hyväksyttävä merkintä

Jos merkintä ei täytä em. vaatimuksia ei haukkua hyväksytä eikä haukkutyöskentelyä arvostella. Tällainen tilanne voi olla kyseessä silloin kun etäisyys haukkupaikalle on niin pitkä, ettei merkinnän toteamiseksi saada riittävän luotettavaa näkö- ja kuulohavaintoa. Merkintää ei myöskään arvostella eikä haukkua hyväksytä, mikäli koiralla on kiinteä väärä merkintä.

Arvosteluohjeita

Merkintä parvessa tai poikueessa pitää todeta samoin kuin yksittäiselle linnulle. **Katso merkintätaulukko sääntökirjan takaosasta.**

2.2. ÄÄNENANTO

(1... 5 pistettä)

Äänenannon tarkoituksena on ilmoittaa metsästäjälle, että koira on löytänyt puussa olevan linnun ja estää lintua kuulemasta metsästäjän tulo haukulle. Äänenannolla saattaa olla vaikutusta myös linnun pysyttämiseen. On kuitenkin muistettava, että äänenanto ja pysyttäminen arvostellaan omina ansiokohtinaan. Pitkät haukut eivät sinänsä edellytä korkeita äänenantopisteitä.

Arvosteluohje

Äänenanto voidaan arvostella, jos haukkutiheys voidaan mitata vähintään 15 sekunnin ajalta.

Kiitettävänä pidetään äänenantoa, kun se on sekä riittävän tiheää että myös kuuluvaa, tasaista ja soinnukasta. Jos koira tarkoituksenmukaisesti ja selvästi sopeuttaa äänenantonsa haukkukohteen mukaan, lisää se suorituksen arvoa. Jos koira pitää pitkien ja tasaisten haukkusarjojen välillä pienen tauon, ei sitä ole laskettava koiralle viaksi. Harva, katkonainen ja heikosti kuuluva haukku on huono. Haukun kuuluvuutta arvosteltaessa tulee ottaa huomioon maasto- ja sääolosuhteet. Kielteisenä pidetään lisäksi karkeaa, vihaiselta vaikuttavaa, sameaa, vihlovan terävää tai ulvovaa haukkua. Tuomari arvostelee äänenannon näkemyksensä mukaan huomioiden äänenannon kokonaisuudessaan. Periaatteena arvostelussa on, että jokainen rastituksen pudotus pudottaa äänenantopisteitä yhdellä pisteellä.

Haukun tiheyden mittaaminen

Haukun tiheys mitataan haukahduksina minuutissa yhdestä tai useammasta hyvästä haukusta. Mittaus suoritetaan lyhyehköinä (esim. 15 s.) jaksoina ja muunnetaan haukahduksiksi minuutissa. Haukun tiheyttä voidaan pitää kiitettävänä, jos se on noin sata haukahdusta minuutissa.

2.3. PYSYTTÄMINEN (0...20 pistettä)

Pysyttämisellä tarkoitetaan koiran kykyä saada lintu pysymään haukulla.

Toimintaohje

Edellytyksenä linnun pysymiselle haukulla on yleensä se, että lintu ei ole tietoinen koeryhmästä. Ryhmän on tämän vuoksi käyttäydyttävä haukulle edetessään ehdottoman varovaisesti. Koiralla tulee olla mahdollisuus kullakin haukulla 10 minuutin haukkuaikaan.

Jottei pysyttämistä häirittäisi, etenee ryhmä haukun alkaessa vain niin lähelle haukkua, että ainakin äänen perusteella voidaan todeta, onko merkintä oikea. Tässä odotellaan, kunnes 10 minuuttia umpeutuu. Tämän jälkeen pyritään lähemmäs ja kun tuomari on todennut merkinnän, saa koiranohjaaja karkottaa linnun. Koiranohjaajalla olkoon oikeus haukun aikana tuomarin näkösilällä pieneen liikehtimiseen tai ääntelyyn tarkoituksenaan saada koira tietoiseksi läsnäolostaan.

Arvosteluohje

Pysyttäminen arvostellaan pelkästään todetun pysyttämistuloksen perusteella. Kolmen pisimmän haukun kestoajat uusintahaukut mukaan luettuna lasketaan yhteen ja jaetaan kolmella, jolloin saadaan keskimääräinen haukkuaika. Tulos saadaan taulukosta keskimääräisen haukkuajan perusteella. Alle minuutin (1 min.) haukkuja ei huomioida keskimääräistä haukkuaikaa laskettaessa. Yhdestä haukusta koira saa enintään 10 minuuttia haukkuaikaa. Mikäli koiralla on yli minuutin haukkuja vain yksi tai kaksi, käytetään jakajana vastaavasti yhtä tai kahta.

Pysyttämistaulukkoa käytettäessä tulee muistaa, että keskimääräisen haukkuajan on oltava vähintään se aika, jonka kohdalta pysyttämispisteet katsotaan. Aikaa ei pyöristetä matemaattisesti ylöspäin. **Katso pysyttämistaulukko sääntökirjan takaosasta.**

3. ENSIHAUKKUIEN SAANTI LÖYDÖISTÄ (0...10 pistettä)

Ensihaukkujen saannilla löydöistä tarkoitetaan koiran kykyä saada sekä maasta että puusta löytämistään linnuista ensihaukku eli miten tehokkaasti koira pystyy käyttämään koemaastossa tavattavat linnut hyväkseen.

Arvosteluohje

Ensihaukkujen saanti löydöistä arvostellaan taulukon avulla. Pistemäärä saadaan ensihaukkujen ja löytöjen lukumäärien risteyskohdasta. **Katso ensihaukkujen saanti löydöistä –taulukko sääntökirjan takaosasta.**

4. SEURAAMINEN JA UUSINTAHAUKUT

(0...20 pistettä)

4.1. SEURAAMINEN

(0...10 pistettä)

Seuraamisella tarkoitetaan koiran nopeaa syöksyä maasta tai puusta lähtevän linnun perään tarkoituksena saada kyseisestä linnusta haukku tai uusintahaukku.

Arvosteluohje

Hyvä seuraaja syöksyy yleensä nopeasti ja tarmokkaasti sekä maasta että puusta karkottuvan linnun perään sekä etenee maastosta riippuen jopa useita satoja metrejä vauhdikkaasti. Hyvä seuraaja käyttää hajuaistin lisäksi tehokkaasti myös kuuloaistiaan seuraamisen aikana ja pysähtyy kuuntelemaan seuraamisen päätteeksi. Kuuntelu ei kuitenkaan saa vaikuttaa seuraamisen nopeuden arviointiin. Kaukaa saadut uusintahaukut todistavat hyvää ja sitkeää seuraamiskykyä ja edellyttävät korkeita pisteitä.

Erikoisena ansiona on pidettävä sitä, jos koira lintua seuratessaan kiertää esimerkiksi lampia, lahtia, jyrkänteitä ym. maastoesteitä tai ylittää vesistöjä. Ensisijaisesti seuraaminen tulee arvostella matkan perusteella. Matkaa arvioitaessa voidaan apuna käyttää esim. haukahduksia, joita koira voi usein antaa seuraamisen päätteeksi, vaikka se ei lintua tavoittaisikaan. Jos maassa on lunta, on se tietenkin erinomainen apu jälkihavainnoille.

Aikaan perustuvaa arvostelua käytetään vain silloin, kun seuraamista ei ole voitu muuten arvioida. Aikaan perustuvassa arvostelussa on erityisesti huomioitava seuraamisnopeus ja -tarmokkuus. Seuraaminen arvostellaan sen mukaan, miltä se keskimäärin on näyttänyt. Poikkeuksellisissa olosuhteissa antaa kokeen ylituomari lisää arvosteluohjeita. Normaalisti noudatetaan seuraavaa ohjetta:

Kiitettävä seuraaminen 9...10 pist.

Koira seuraa nopeasti ja sinnikkäästi yleensä vähintään 250 metriä, kiertää maastoesteitä ja käyttää hyvin kuuloaistiaan.

Hyvä seuraaminen 7...8 pist.

Koira seuraa nopeasti ja sinnikkäästi yleensä vähintään 200 metriä ja käyttää hyvin kuuloaistiaan.

Tyydyttävä seuraaminen 5...6 pist.

Koira seuraa nopeasti yleensä 100...200 metriä.

Välttävä seuraaminen 3...4 pist.

Koira seuraa useimmiten lähes 100 metriä.

Heikko seuraaminen 1...2 pist.

Koira seuraa useimmiten muutamia kymmeniä metrejä.

Seuraaminen peitteisessä maastossa

Jos seuraamismatkaa ei voida maaston peitteisyyden vuoksi todeta, voidaan apuna käyttää aikaan perustuvaa ohjetta:

Kiitettävä seuraaminen 9...10 pist.

Koira seuraa nopeasti ja tarmokkaasti ja palaa yli 2 minuutin kuluttua.

Hyvä seuraaminen 7...8 pist.

Koira seuraa nopeasti ja tarmokkaasti ja palaa 1,5..2 minuutin kuluttua.

Tyydyttävä seuraaminen 5...6 pist.

Koira seuraa nopeasti ja palaa 1...1,5 minuutin kuluttua.

Välttävä seuraaminen 3...4 pist.

Koira seuraa nopeasti ja palaa 0,5...1 minuutin kuluttua.

Heikko seuraaminen 1...2 pist.

Koira palaa alle 0,5 minuutin kuluttua.

Mikäli koira ei seuraa lainkaan, annetakoon nolla (0) pistettä ja suljettakoon koira kokeesta.

Rastitusten ja pisteiden välinen yhteys

SEURAAMINEN

PISTEET

NOPEA JA PITKÄ	9-10 pist.
KESKINK. JA PITKÄ	8 pist.
NOPEA JA KESKINK.	7 pist.
HIDAS JA PITKÄ	6 pist.
KESKINK. JA KESKINK.	5-6 pist.
NOPEA JA LYHYT	5 pist.
HIDAS JA KESKINK.	4 pist.
KESKINK. JA LYHYT	3 pist.
HIDAS JA LYHYT	1-2 pist.

Menettely koiran lähtiessä seuraamaan

Haukun ja uusintahaukun saannin edellytyksenä on yleensä se, ettei koiraa eikä lintua häiritä seuraamisen aikana. Tämän vuoksi ryhmä jääköön seuraamisen alkaessa paikoilleen tarkasti kuunnellen. Etenemään lähdetään vasta, kun koira palaa tai saa haukun tai uusintahaukun seuraamastaan linnusta tai kun ollaan varmoja siitä, että koira on menettänyt kosketuksen seuraamaansa lintuun ja on uudelleen aloittanut haun.

4.2. UUSINTAHUKUT (0...10 pistettä)

Uusintahaukulla tarkoitetaan koiran saamaa uutta haukkua haukulta karkottuneesta, riittävän kauas lentäneestä linnusta tai parvesta.

Uusintahaukku vai siirtymä

Pidetäänkö toistuvaa haukkua samasta linnusta tai parvesta uusintahaukkuna vai vain siirtymisen jälkeisenä jatkohaukkuna, riippuu olennaisesti lentomatkasta. Yleisesti voidaan sanoa, että peitteisessä maastossa yksittäisen linnun jo alle 100 metrin lentomatka saattaa olla riittävä, jotta haukkua voidaan pitää uusintahaukkuna. Sitä vastoin avoimessa maastossa voidaan yli 150 metrinkin lentomatka käsitellä siirtymänä ja syntyvä haukku edellisen haukun välittömänä jatkona. Parvityöskentely arvostellaan siitä annetun erityisohjeen I.3 mukaisesti. Pyynti siirtymispyrähdykset käsitellään aina siirtyminä.

Riittävä toteamus

Jotta haukkua voidaan pitää uusintana tai siirtymänä on todettava, että kyseessä on sama lintulaji sekä yksittäisen linnun kyseessä ollen sama sukupuoli kuin ensihaukulla. Lisäksi haukun on alettava jokseenkin välittömästi sen jälkeen, kun koiran on arvioitu edenneen kyseisen matkan.

Arvosteluohje

Uusintahaukut arvostellaan taulukon avulla. Pistemäärä saadaan taulukosta ensihaukkujen ja uusintahaukkujen lukumäärien risteyskohdasta. **Pyyhaukkuja ei lasketa ensihaukkujen lukumäärään. Katso uusintahaukkutaulukko sääntökirjan takaosasta.**

5. PUUSTALÖYTÖ

(0...5 pistettä)

Puustalöydöllä tarkoitetaan tapahtumaa, jossa koira löytää linnun suoraan puusta ja saa siitä haukun. Uusintahaukkua ei pidetä puustalöytönä. Puustalöytö voi tapahtua näön, kuulon tai hajuaistin avulla.

Arvosteluohje

Kiitettävänä tai hyvänä puustalöytäjänä voidaan olosuhteista riippuen pitää koiraa, joka löytää linnun pelkästään hajuaistinsa avulla. Hajuaistin avulla saadut puustalöydöt todistavat kiitettävää löytökykyä ja hajuaistia. Kuulon tai näön avulla saadut puustalöydöt eivät ole yhtä arvokkaita, eikä niistä voida myöskään antaa korkeita pisteitä. Varsinaisten vainuhaukkujen syntyyn vaikuttavat merkittävästi olosuhteet, vuoden- ja vuorokaudenaika, tuulen suunta ja voimakkuus, ilman kosteus ja ilmavirtaukset sekä kuinka kauan lintu on istunut puussa. Alkusyksystä, jolloin linnut tavallisesti ovat maassa, tapahtuu puustalöytöjä harvemmin kuin myöhäissyksyllä. Tuomarin on usein vaikea todeta, millä tavoin löytö puusta tapahtuu ja onko kyseessä todella puustalöytö. Varmaan toteamiseen vaaditaan yleensä löydön näkeminen. Kuitenkin linnun jätökset haukkupuun alla todistavat melko varmaa puustalöytöä.

Vainuhaukulle on ominaista, että koira muuttaa äkisti kulku-suuntansa vastatuuleen ja etenee tämän jälkeen melko viiva-suorasti. Haukku alkaa yleensä epävarmana ja kyselevänä sekä paikallistuu, tahdittuu ja voimistuu vähitellen.

Parvesta tapahtuvasta puustalöydöstä ei tule antaa kahta pistettä enempää.

6. LISÄANSIOT

(0...5 pistettä)

Lisäansioilla tarkoitetaan koiran suorituspuhtautta, työskentelyvarmuutta ja erityisansioita. Arvostelussa otetaan huomioon sekä koiran ansiot että virheet ja asetetaan pääpaino työskentelyn laadulle.

Arvosteluohje

Lisäansiopisteitä annetaan suorituspuhtaudesta, työskentelyvarmuudesta ja erityisansioista, siis niistä, jotka tekevät koirasta hyvän linnunmetsästyskoiran.

Suorituspuhtaus (0-1p.)

Suorituspuhtautteen vaikuttaa työskentely muilla eläimillä kuin hyväksyttävillä riistalinnuilla, siis myös sellaisilla, joita ei lasketa virheiksi. Suorituspuhtauspisteitä voidaan antaa, vaikka maastossa ei olisi tavattu muita eläimiä, kuin riistalintuja. Ennen kuin suorituspuhtauspisteen voi antaa, täytyy koiralla olla haukkutyöskentelyä. Häiritsevä työskentely virheiksi laskettavilla eläimillä alentaa aina lisäansiopisteitä. Työskentely on häiritsevää, kun koira koealueella todetuista linnuista huolimatta tekee virheiksi laskettavilla eläimillä kiinteitä, varmasti merkittyjä haukkuja ja lopettaa vasta ryhmän mennessä paikalle tai ajaa niitä kielloista huolimatta.

Työskentelyvarmuus (0-2p.)

Työskentelyvarmuutta osoittavat hyvä aistien käyttö, pitkät, hyvin merkityt haukut, hyvä haukulla pysyvyys lähistöltä karkkoavista linnuista huolimatta, haukun sopeuttaminen haukuttavan mukaan, uusintahaukkujen saanti sekä hyvä yhteistyö ja ohjattavuus.

Erityisansiot (0-2p.)

Erityisansioita ovat mm. poikkeuksellisen hyvä aistien, etenkin hajuainin, hyväksi käyttö, jos koira kesyttää aran linnun käytöksellään, uusintahaukut pitkiltä matkoilta sekä työskentelyvarmuus, yrityshalu ja kestävyys myös huonoissa maasto- ja sääolosuhteissa. Koiralla on oltava työskentelyvarmuuspiste ennen kuin erityisansiopisteitä voidaan antaa. Ilman uusintahaukkua lisäansiopisteitä voi saada korkeintaan 3 pistettä.

Häiritsevä työskentely jäniksellä, hirvi- ja muilla sorkkaeläimillä, oravalla, porolla ja muilla kotieläimillä alentaa lisäansioiden yhteenlaskettua kokonaispistemäärää 1 - 2 p., ei kuitenkaan niin, että lisäansiopisteistä saisi miinus (-) pisteitä.

Tuomarin on aina syytä neuvotella lisäansiopisteistä kokeen ylituomarin kanssa, jolloin samalla tulee verrattua koiran suoritusta muiden kokeessa olleiden koirien suorituksiin.

B. VIRHEPISTEET

Virheiden arvostelun tulee perustua aina varmoihin toteamuksiin, ei olettamuksiin. Todetuista virheistä rangaistaan annettujen ohjeiden mukaisesti tai/ja ne otetaan huomioon lisäansiopisteitä annettaessa. **Jos koira saa jostakin virhekohdasta kymmenen (10) pistettä, suljetaan se kokeesta.** Virhepisteet käsitellään samanarvoisina kuin ansiopisteet.

1. LIIKAHERKKYYS (0...10 pistettä)

Liikaherkkyydellä tarkoitetaan sitä, kun koira äänтелеe ilman näkyvää syytä, haukahtelee maassa tai puussa olleiden lintujen hajuille ja jäljille tai haukkuu lentävää lintua. Liikaherkkyytensä käsitellään myös tyhjät haukut ja toistuvat väärin merkityt haukut.

Arvosteluohje

Liikaherkkyyttä arvosteltaessa on oltava varovainen ja tarkka. Haukahtelun syy on pyrittävä selvittämään. Virhepisteitä annettaessa on kiinnitettävä huomio haukahtelun toistuvuuteen ja siihen, kuinka paljon se häiritsee koetta. Mikäli koira haukahtelee ja kyselee jatkuvasti ilman näkyvää syytä, käytetään ankaraa arvostelua.

Ensimmäisestä tyhjästä varmasti merkitystä haukusta rangaistaan yhdellä (1) ja jokaisesta seuraavasta kahdella (2) pisteellä.

Epävarmaa kyselevää haukahtelua ei lasketa virheeksi, jos se tapahtuu

- linnun lentosuunnassa seuraamisen jälkeen
- hetkellisesti linnun tuoreilla hajuilla tai jätöksillä

Pitkäkin kysely sallitaan, jos se johtaa haukkuun lähistöllä olevasta linnusta.

2. HAUKUN KESKEYTTÄMINEN JA JÄTTÄMINEN (0...10 pistettä)

Koira voi keskeyttää tai jättää kokonaan saamansa lintuhaukun. Näin voi käydä etenkin nuorelle kokemattomalle koiralle pitkällä haukulla ja varsinkin, jos lintu istuu hiljaa korkealla puussa. Ko. tilanne voi syntyä myös kokeneelle koiralle pitkän seuraamisen jälkeen tai vainulla otetulla puustalöytöhaukulla.

Jos koiralla on hyvin merkitty haukku ja oikean merkinnän sisältä karkkooa muita lintuja ja joita koira seuraa, ei kyseessä ole haukun jättö. Jos koiran oikean merkinnän ulkopuolelta karkkooa lintu ja koira seuraa sitä, on kyseessä haukun jättö. Jos keskeytykset em. tapauksessa ovat olleet lyhyitä, alle minuutin (1 min) ja haukku on jatkunut, ei niistä rangaista **avoimen luokan koiraa**. Koira voi myös tietoisesti arkojen lintujen kyseessä ollen pitää lyhyitä taukoja ja aloittaa haukun varovasti uudelleen. Tämä tulee päinvastoin lukea koiran lisäansioksi.

Koiraa ei myöskään saa rangaista haukun jätöstä, jos haukku ennen lopettamista on koko ajan ollut kyselevää eikä ole johtanut kiinteään haukkuun. Koiran keskeyttäessä kiinteän lintuhaukun ja poistuessa haukkupaikalta, rangaistaan sitä seuraavasti:

Voittajaluokka

Avoin luokka

alle 1 min	-1p
1-2 min	-2p
2-3 min	-3p
yli 3 min	-4p

alle 1 min	0p
1-3 min	-1p
3-5 min	-2p
yli 5 min	-3 p.

Jos voittajaluokan koira jättää haukun kaksi tai useamman kerran saman haukkutyöskentelyn aikana arvostellaan virhe ankarammin. Esim. 2 kertaa alle 1 min antaa -3p. Koiran vaihtaessa haukkukohdetta parvessa, ei sitä arvostella haukun jättönä, vaan se vaikuttaa alentavasti merkintäpisteisiin.

3. MUU KOETTA HÄIRITSEVÄ TYÖSKENTELY (0...10 pistettä)

Muuta koetta häiritsevää työskentelyä ovat lintupuun raapiminen ja pureminen eli aggressiivinen käytös haukussa, työskentelyhaluttomuus ja tottelemattomuus.

3.1. LINTUPUUN RAAPIMINEN JA PUREMINEN (aggressiivinen käytös haukussa)

Aggressiivisella käytöksellä haukussa tarkoitetaan lintupuun raapimista ja puremista sekä myös koiran hyppimistä tai nousemista puuta vasten. Mikäli koira kerran nousee puuta vasten, on virhe lievä. Virhe on räikeämpi, mikäli koira innokkaasti hyppii puuta vasten ja repii alaoksia hampaillaan, ilmeisenä tarkoituksenaan saada lintu karkotetuksi. Virheen toistuessa räikeänä annettakoon kymmenen (10) virhepistettä.

3.2. TYÖSKENTELYHALUTTOMUUS

Työskentelyhaluttomuuteen lasketaan yleinen laiskuus ja kiinnostuksen puute lintutyöskentelyyn sekä esim. myyrien ja muiden pikkunisäkkäiden pyydystely koetta häiritsevästi. Virhe ei ole rangaistava, jos koira muun lintutyöskentelyn kuin haukun aikana hetkellisesti kiinnostuu pikkunisäkkäistä.

Mikäli tätä kuitenkin esiintyy koetta häiritsevästi, on virhepisteitä annettava. Virheen suuruuden määrää sen koetta häiritsevä vaikutus.

Haukun aikana tapahtuva pikkunisäkkäiden kaivu rangaistaan haukun jättönä. Jos ryhmä karkottelee jatkuvasti lintuja koiran välittömästä läheisyydestä koiran välittämättä niistä, annetaan sille kymmenen (10) virhepistettä.

3.3. TOTTELEMATTOMUUS

Tottelemattomuutta on koiran ilmeinen välinpitämättömyys ohjaajansa antamiin kieltoihin ja käskyihin. Tottelemattomuus ilmenee koe-erän aikana lähinnä välinpitämättömyytenä virheistä kiellettyä sekä koe-erän aikana tai sen loputtua siten, että koira kieltäytyy antamasta ohjaajalleen kiinni. Virhe ei ole rangaistava, jos koira joskus lähtee riistaviettinsä kiihottamana kohtaamansa kielletyn eläimen perään aivan sen kannoilla, eikä tällöin aina tottele ohjaajaansa.

Virhepisteitä annetaan silloin, kun koiran tottelemattomuus häiritsee kokeen kulkua ja etenkin, jos se hetken kieltoa toteltuaan palaa takaisin työskentelemään kielletyillä eläimillä.

Mikäli koira ei anna kiinni ohjaajalleen ja jos sama koira on muutenkin suhtautunut täysin välinpitämättömästi ohjaajansa käskyihin, annetaan ankarasti virhepisteitä. Koiraa kytkettäessä sallittakoon koiranohjaajan mennä hieman loitommas ryhmästä, jottei vieraiden henkilöiden läheisyys häiritsisi kytkemistä. Jos koiraa ei saada kytkettyä tottelemattomuuden takia tunnin (1 h) kuluessa erän päättymisestä, annetaan koiralle kymmenen (10) virhepistettä.

C. ARVOSTELUOHJEITA

1. KOIRAN TYÖSKENTELYN RASTITTAMINEN

Jotta koiran työskentelyn laadusta saadaan seikkaperäisempi kuva kuin mitä pelkät ansio- ja virhepisteet antavat, suoritetaan näiden lisäksi eri osatyöskentelyjen rastitus. Myös rastituksessa tulee muistaa, että vain todettu rastitetaan. Lyhyt työskentely, josta ei saada varmaa kuvaa, jätetään rastittamatta. Periaatteena voidaan yleensäkin pitää, että rastitetaan mieluummin liian vähän kuin liian paljon.

Virhepuolella niiden virheiden lisäksi, joista koira voidaan rangaista virhepisteillä, rastitetaan myös työskentely sellaisilla virheiksi luettavilla eläimillä, joista ei anneta virhepisteitä. Tällaista työskentelyä ovat jäniksen ym. riista- ja kotieläinten, hirven ja oravan ajaminen ja haukkuminen. Jos pystytään varmasti toteamaan, että koira ei työskentele virhe-eläimillä, tulee se myös ilmaista rastituksella.

Riista- ja kotieläimiin, joita ei rastiteta, kuuluvat riekko, fasaani, vesilinnut, karhu, ilves, supikoira, mäyrä, ahma, näätä, kärppä, lumikko, hilleri, saukko, majava, minkki ja kissa.

2. RASTITUKSEN JA PISTEIDEN VÄLINEN YHTEYS

Kun arvostelukorttia täytetään, tehdään se siinä järjestyksessä, että ensin rastitetaan koiran työskentely ja tämän jälkeen annetaan ansiopisteet. Rastituksen ja pisteiden tulee aina olla sopusoinnussa keskenään.

3. LOPPUPISTEET JA PAREMMUUSJÄRJESTYKSEN MÄÄRÄÄMINEN

Koiran lopullinen pistemäärä saadaan, kun ansiopisteiden summasta vähennetään mahdolliset virhepisteet.

Mikäli kahden koiran loppupisteiden summa on yhtä suuri, asetetaan paremmuusjärjestyksessä edelle se koira, jolla on vähemmän virhepisteitä. Jos koirien ansio- ja virhepisteiden summa on yhtä suuri, harkitsee ylituomari paremmuusjärjestyksen koirien kokonaissuorituksen perusteella.

4. NOLLAN JA VIIVAN KÄYTTÖ

Nollan ja viivan oikea käyttö on edellytys eri ominaisuuksien oikeille keskiarvopisteille. Näin voidaan koko rodun, eri sukulinjojen ja myöskin yksittäisten koirien ominaisuuksia ja niiden kehittymistä seurata mahdollisimman luotettavasti. Tämä on erittäin tärkeää rodun jalostuksen kannalta. On muistettava, että nolla (0) käsitellään aina numerona eli se tulee automaattisesti (atk:ssa) mukaan keskiarvopisteitä laskettaessa. Viiva (-) ei sitä vastoin ole luku, joten se ei tule mukaan keskiarvoon.

Toimintaohjeena tulee muistaa, että niissä arvostelukohdissa (ansiot ja virheet), joissa koira voidaan arvostella, käytetään aina numeroa (0...10), kun sitä vastoin ne arvostelukohdat, joissa koiran työskentelyä ei voida arvostella, merkitään viivalla. Esim. Jos koiralla on ensihaukku, mutta se ei ole saanut uusintahaukkua, merkitään uusintahaukkujen kohdalle 0. Jos sillä ei ole ollut ensihaukkua, ei sen uusintahaukunsuantikykyä tällöin voida arvostella, joten uusintahaukkujen kohdalle -.

Jos koiralla on haukku eikä se ole jättänyt sitä, merkitään haukun jätön kohdalle 0. Jos haukkua ei ole ollut, ei haukunjättöä voida arvostella, joten tällöin ko. kohdalle -.

5. MAASTOKORTTI

- Maastokortti täytetään oheisen mallin mukaisesti.
- Merkitse koepaikaksi kunta, jossa kokeen keskuspaikka sijaitsee.
- Muista rastittaa huomioidaanko pyyt vai ei. Tämä on todettava ennen kokeen alkamista.
- Tapahtumat ilmoitetaan rastittamalla kutakin tapahtumaa vastaava lyhenne.
- Maastokorttiin merkataan haukun todellinen alku- ja loppuaika, kestoajaksi todellinen kesto, mutta korkeintaan 10 minuuttia.
- Esitä selostus- kohdassa tapahtuman kulku mahdollisimman havainnollisesti. Tällöin myös ylituomarilla on mahdollisuus muodostaa oikea kuva tapahtuneesta. Selostusta voit tietenkin vielä täydentää suullisesti.
- Muista merkinnän ja seuraamisen rastitukset tapahtumien selostuskohdassa.
- Muista tehdä viimeiselle sivulle lyhyt yhteenveto koiran työskentelystä. Siinä tulee erityisesti ilmetä niitä asioita, jotka vaikuttavat lisäansiopisteisiin joko korottavasti tai laskevasti (suorituspuhtaus, työskentelyvarmuus ja erityisansiot).
- Tarkista, että tapahtumien lukumäärät ovat ehdottomasti oikein, koska taulukkopisteet määräytyvät niiden mukaan. Kohtaan ensihaukkujen lkm merkitään ensin kaikkien ensihaukkujen lkm ja erikseen pyyhaukkujen lkm.
- Muista, että ensin rastitus ja sitten pisteet.
- Rastita vain se, minkä olet varmasti todennut.

- Pisteitä antaessasi muista, että niiden tulee olla sopusoinnussa rastiuksen kanssa.
- Muista sekä ansio- että virhepisteissä 0:n ja -:n oikea käyttö.
- Muista lintulaskenta.
- Muista pyytää koiranohjaajan kiittäus, jolla hän vahvistaa hyväksyvänsä kirjaamasi tapahtumat.

MAASTOKORTTI 1.SIVU

MAASTOKORTTI 1. SISÄSIVU

MAASTOKORTTI 2. SISÄSIVU

MAASTOKORTTI TAKASIVU

6. KOIRAKOHTAINEN PÖYTÄKIRJA

- Koirakohtainen pöytäkirja täytetään oheisen mallin mukaisesti.
- Kirjaa kokeen ajaksi pitkässä AVO- kokeessa kokeen koko kesto aika. Esim 1.-14.9.2007.
- Merkitse koepaikaksi kunta, jossa kokeen keskuspaikka sijaitsee.
- Merkitse koiran nimi ja rekisterinumero täydellisinä. Vain ulkomaalaisten koirien kansallisuustunnus merkataan. Muista myös kennelnimi, jos koiran nimeen liittyy sellainen.
- Koiran vanhemmista riittää nimi (myös kennelnimi) ja rekisterinumero ilman valionarvoja ja muita merkintöjä.
- Omistajan kotikunta- kohtaan merkitään kotikunta eikä postitoimipaikka. Tarkkaa osoitetta ei tarvita.
- Muista merkitä tapahtumakohtaan G, monenko haukun perusteella keskimääräinen haukkuaika on laskettu.
- Rastita vain todettu.
- Muista ansio- ja virhepisteissä 0:n ja -:n oikea käyttö.
- Palkintosija merkitään arabialaisilla (1,2,3,0) numeroilla.
- Sekä palkinto- että ylituomarin nimet tulee selventää.
- Muista tuomarinumerot (sekä yli- että palkintotuomari). Ne saat tuomarikorteista. Tuomarinumero koostuu koelajikoodista, joka on painettu lomakkeeseen valmiiksi, kennelpiirin numerosta ja tuomarin henkilökohtaisesta numerosta. Esim 82-07-012, jossa 82=linnunhaukkukoe, 07=Lapin kennelpiiri ja 012=henkilönumero. Jos tuomari toimii ko. Kokeessa ylituomarina, tulee henkilönumeron eteen 9, joka on painettu lomakkeeseen valmiiksi.
- Tarkista pisteiden yhteenlasku.

Täytä pöytäkirjan kaikki kohdat huolellisesti ja selvästi joko koneella tai tekstaten. Muista allekirjoitukset.

KOIRAKOHTAINEN PÖYTÄKIRJA

7. KOEPÖYTÄKIRJALOMAKE

Koepöytäkirjalomakkeen täyttöohjeen sekä täyttöä koskevia lisätietoja saa Kennelliiton tulososastolta, mistä saa myös mallipöytäkirjoja. Oheisena malli koepöytäkirjan täyttämistä. Koepöytäkirjan täyttämässä huomioitavaa:

- Koepaikaksi merkitään kunta, jossa kokeen keskuspaikka sijaitsee.
- Ylituomarikertomuksessaan(=lisätietoja) ylituomari antaa lyhyen selonteon koejärjestelyistä ja -olosuhteista, tuomarityöskentelystä, tulostasosta, mahdollisista kokeen erityispiirteistä sekä yleisarvion kokeesta. Tähän kohtaan merkitään myös kokeessa mahdollisen hyväksytyin ylituomariharjoittelun suorittaneet henkilöt ja tehdyn lintulaskennan tulokset.
- Rotukoodin löydät rotukoodiluettelosta (liite).
- Rekisterinumero ehdottomasti oikein.
- Tulos- kohtaan merkitään ensimmäiseksi koekoodi(=LINT-). Seuraavaksi jokaisen koiran kohdalle luokkakoodi(=AVO, VOI) ja tuloskoodi(=palkintosija), joka merkitään arabialaisilla numeroilla(1,2,3,0) tai viivalla(=luopui, suljettiin kokeesta). Esim VOI 1, AVO -.
 - Pisteet merkitään kokonaislukuina desimaalilla. Esim 78 = 78 tai 78,00.
 - Tulokset merkitään luokittain. Tulosten ei tarvitse olla paremmuusjärjestyksessä.
 - Koska linnunhaukkukokeessa voi saavuttaa vain yhden tuloksen, jätetään toinen tulos- ja pistesarake tyhjäksi.
 - Huomautussarakkeeseen merkitään:
 - Suljettu, hylätty, luopui, keskeytetty

- Kansainvälisessä kokeessa ylituomarin mahdollisesti esittämä CACIT ja vara- CACIT.
- Valtakunnallisessa Hauku-ottelussa ja maaottelussa merkitään koirien saamat sijoitukset 1-9 (yli 9 olevat sijoitukset 9:ksi) ennen varsinaisia tuloskoodeja pilkulla erotettuna.
- Valtakunnallinen Hauku- ottelu (HAU): HAU 1, HAU 2, HAU 3 jne...
- Maaottelu (LMA): LMA 1, LMA 2, LMA 3 jne.
- Ensimmäiseksi sijoittuneen koiran nimen eteen liitetään titteli. Esim. Hau 1, LINT-VOI 1, 9000 = vuoden haukkukuningas, voittajaluokan 1. palkinto, pistemäärä 90. Koiran nimeen liitetään M- 98 (= vuonna 1998).
- Jos kokeeseen osallistuu koiria niin paljon, että yksi lomake ei riitä, merkitään ensimmäisen lomakkeen alareunaan montako sivua pöytäkirja sisältää. Jatkolomakkeet numeroidaan oikeaan yläkulmaan. Esim. 2/3 (= toinen lomake), 3/3 (= kolmas lomake). Näin voidaan SKL-FKK:n toimistossa olla varmoja, että kaikki ko. Koetta koskevat koepöytäkirjalomakkeet ovat tulleet perille.

Täytä koepöytäkirjan kaikki kohdat huolellisesti ja selvästi joko koneella tai tekstaten. Muista allekirjoitus ja tuomarinumero.

V YLITUOMARIA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET JA OHJEET

1. ERITYISMÄÄRÄYKSET YLITUOMARILLE

1. Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja SPJ-FSK:n tai Suomen Laikajärjestön jäsen, jonka Kennelliitto on päteväinyt linnunhaukkukokeiden ylituomariksi.
2. Ylituomarin tehtävänä on valvoa, että kokeissa noudatetaan tarkoin Kennelliiton hyväksymiä linnunhaukkukokeiden sääntöjä sekä erityismääräyksiä ja erillisohjeita samoin kuin huolehtia siitä, että arvostelu tulee suoritetuksi oikein ja yhdenmukaisesti.
3. Tämän tehtävän toteuttamiseksi hänen tulee:
 - ottaa selkoa palkintotuomarien pätevyydestä ja huolehtia heidän sijoittamisestaan ryhmiin niin, että kussakin ryhmässä on vain yksi palkintotuomari sekä mahdollisesti tuomarikokelas ja, mikäli tarpeellista, opas.
 - valvoa koirakohtainen arvonnin suoritus.
 - kutsua kokeiden alussa palkintotuomarit ja koiranohjaajat puhutteluun, jossa hän kertoo linnunhaukkukokeiden sääntöjä ja palkintotuomarin toimintaohjeiden pohjalta antaa ohjeet arvostelun yhtenäistämiseksi sekä arvostelukortin täyttämisestä.
 - kutsua palkintotuomarit muulloinkin tarpeen vaatiessa neuvotteluihin lisäohjeiden antamiseksi. (Tämä koskee lähinnä kahden viikon ajanjaksolla järjestettäviä AVO-luokan kokeita)

- huolehtia siitä, että kaikki koirat tulevat sääntöjen määräämällä tavalla loppuun arvostelluiksi.
4. Jos ylituomari toimii palkintotuomarina, on hänellä oikeus valita arvosteltava koira.
 5. Ylituomari ottaa vastaan palkintotuomarin koeselostuksen, tarkastaa arvostelukortin ja vahvistaa tapahtuneen arvostelun ja palkintosijan. Jos ylituomari palkintotuomarin selostuksen kuultuaan on vakuuttunut siitä, että arvostelu ei ole oikeassa suhteessa kokeen suoritukseen, hänen tulee muuttaa palkintotuomarin antamaa arvostelua.
Ylituomari tarkistaa, että sihteerin tekemät merkinnät koirakohtaisiin pöytäkirjoihin ja koepöytäkirjaan ovat oikein ja täydelliset. Kokeen lopussa ylituomari varmentaa koepöytäkirjat nimikirjoituksellaan, selvittää koiranohjaajille ja palkintotuomareille kokeessa tekemiään havaintoja, julistaa tulokset, jakaa koiranomistajille kuuluvat kappaleet koirakohtaisesta pöytäkirjasta sekä palkinnot yhdessä koetoimikunnan kanssa.
 6. Ylituomari ottaa vastaan kokeiden aikana mahdollisesti tehtävät valitukset ja toimii Kennelliiton muutoksenhaku-menettelyn mukaisesti.

2. TOIMINTAOHJE YLITUOMARILLE

- 1 Sovi koetoimikunnan kanssa avaustilaisuuden ja koepäivän aikataulusta.
- 2 Varmistaudu etukäteen pitämään ylituomaripuhuttelu. Muista, että esityksesi saa kestää enintään 20 minuuttia. Selvitä oleelliset kokeeseen liittyvät asiat.

Vaadi palkintotuomarien läsnäoloa puhuttelussa. Hyväksyttäväksi poissaoloksi voidaan katsoa ainoastaan ylivoimainen este.

- 3 Saavu ajoissa paikalle. Esitä koetoimikunnalle ylituomarikortti, Kennelliiton jäsenyys ja rotujärjestön jäsenkortti.
- 4 Muista, että jokainen koe on arvokas kenneltilaisuus ja tärkeä koulutustapahtuma.
- 5 Tarkasta yhteistoiminnassa koetoimikunnan kanssa koirien rekisterikirjat ja rokotustodistukset. Valvo, ettei arvontaan osallistu koiria, joiden rokotustodistukset eivät täytä voimassa olevia rokotusmääräyksiä.
- 6 Tarkasta koetoimikunnan avustuksella palkintotuomareiden tuomarioikeudet ja jäsenyydet.
- 7 Valvo tuomareiden sijoitus ryhmiin ennen arvontaa. Ota huomioon maastotuntemus, tarvittaessa käytä opasta.
- 8 Pidä ylituomaripuhuttelu. Puhuttelun jälkeen anna mahdollisuus kysymyksille.

Näin palkintotuomareilla ja koiranohjaajilla on mahdollisuus saada varmistusta mahdollisesti epäselväksi jääneisiin asioihin. Jos joku palkintotuomari ei ylivoimaisen esteen vuoksi ole osallistunut varsinaiseen ylituomaripuhutteluun, selosta hänelle ennen koemaastoon lähtöä puhuttelun tärkeimmät kohdat.

- 9 Valvo arvonnän suoritus. Ennen arvonnän tulosten julistamista tarkista tuomarien jääviyskysymys ja tiedustele, onko kenelläkään huomautettavaa tuomarien sijoittamisen suhteen. Muista, että jääviys on koira- ei koekohtainen.
- 10 Jos on mahdollista, seuraa tai kuuntele ryhmiä maastossa. Älä häiritse tarpeettomasti koirien suoritusta liikkuessasi maastossa.
- 11 Koesuoritusten jälkeen ota vastaan palkintotuomarin koeselostus ja tarkasta arvostelukortista koetapahtumat, rastitus, pisteet, rasituksen ja pisteiden yhteensopivuus, palkintoluokka ja sija. Muista myös koiranohjaajan oikeus olla läsnä koeselostuksen aikana. Valvo, että arvostelu tapahtuu sääntöjen ja arvosteluohjeiden mukaan. Älä poikkea sääntöjen perushengestä, joka perustuu käytännön linnunmetsästyksen koiralla. Ohjaa ja opasta harjoittelijoita. Perustele lopputulos, jos harjoittelijan alkuperäinen käsitys poikkeaa siitä. Ylituomarikokelaan suhteen menetellään lisäksi kuten ko. ohjeissa on määrätty.
- 12 Erimielisyyksien ilmetessä koeta päästä heti nopeaan eri osapuolia tyydyttävään sopuratkaisuun.

- 13 Tarkasta sihteerin merkinnät koe- ja koirakohtaisista pöytäkirjoista. Valvo, että koirakohtaiseen pöytäkirjaan tulee palkintotuomarin omakätinen nimikirjoitus.
- 14 Tee totuudenmukainen ylituomarikertomus ottaen huomioon kokeen myönteiset asiat sekä epäkohdat ja puutteet.
- 15 Ennen kuin allekirjoitat koirakohtaiset pöytäkirjat ja koepöytäkirjan, varmista niissä olevien tietojen oikeellisuus.
- 16 Esitä kokeen päätöstilaisuudessa rakentava yhteenveto koirien suorituksista ja kokeen kokonaiskulusta. Muista kiittää palkintotuomareita, oppaita, emäntiä ja muita kokeen onnistumiseen vaikuttaneita henkilöitä.
- 17 Mikäli koe joudutaan pakottavissa tapauksissa siirtämään esim. yhteensattumien tai luonnonolosuhteiden vuoksi, neuvottele koetoimikunnan kanssa uusi koepäivä, jonka koetoimikunta esittää koeluvan myöntäjälle.
- 18 Avoimen luokan kahden viikon kokeen osalta ota erityisesti huomioon seuraavat seikat:
 - Ennen koetta pidetään normaali ylituomaripuhuttelu, johon osallistumisen esteeksi voidaan hyväksyä vain pakottava syy. Puhuttelussa selvitetään koepäivät tai menettely niiden sopimisesta sekä koemaastot. Annetaan ohjeet tulosten toimittamisesta ylituomarille heti koepäivän jälkeen. Selvitetään, että koiran onnistuminen ko. Kokeessa antaa mahdollisuuden kilpailla voittajaluokassa sen jälkeen kun koe on päättynyt ja tulokset vahvistettu(= koepöytäkirja allekirjoitettu).

- Kokeen lopussa tulee järjestää tavanomainen päätös- ja palkintojenjakotilaisuus, jossa julkaistaan kaikkien osallistuneiden koirien tulokset.
- On muistettava, että kahden viikon koe on yhtä vaativa ja tarkka järjestelyiltään ja arvosteluperusteiltaan kuin kaikki muutkin kokeet. Helpotuksia ovat vain arvannon poisjäänti ja koepäivän valintamahdollisuus.

VI KOETOIMIKUNNAN TOIMINTAOHJE

Koetoimikunnan nimittää järjestävä yhdistys. Toimikuntaan kuuluu yleensä puheenjohtaja, sihteeri ja 1-5 jäsentä.

1. Toimikunta sopii keskinäisistä tehtävien- ja vastuun jaosta.
2. Tekee koeanomuksen, ellei sitä järjestävän yhdistyksen toimesta muuten tehdä. Tekee esityksen ylituomareista ja varamiehistä, sopii ilmoittautumismaksusta ja ilmoittautumisten vastaanotosta. Kirjalliseen ilmoittautumiseen tulee aina pyrkiä.
3. Varaa kokeiden keskuspaikan, tarvittavan majoituksen ja ruokailun huomioiden peseytymis- ja varusteiden-vaihtomahdollisuuden.
4. Selvittää hyvissä ajoin ennen ilmoittautumisajan päättymistä, montako koira kokeeseen voidaan ottaa.
5. Ottaa yhteyden ylituomariin ja sopii ylituomaripuhuttelun ja arvannon ajankohdasta.

6. Varaa koemaastot ja sopii koerauhasta. Varaa oppaat ja palkintotuomarit huomioiden, että yllättäviä tilanteita varten on olemassa varalla riittävä määrä maastoja, oppaita ja tuomareita.
7. Varaa koetarvikkeet, kuten maastokortit, koirakohtaiset pöytäkirjat ja jatkolomakkeet sekä koesääntöjä osanottajien ja tuomarien saataville. Varaa mahdolliset palkintoesineet.
8. Varaa koesihteerin, joka toimii yhteistyössä ylituomarin kanssa kokeen aikana, ellei sihteerinä ole koetoimikunnan sihteeri.
9. Koetoimikunnan on syytä kokoontua viimeiseen neuvotteluun 1-2 tuntia ennen ylituomaripuhuttelua ja arvontatilaisuutta.
10. Tarkastaa koirien rekisterikirjat, rokotustodistukset ja palkintotuomareiden tuomarioikeudet ylituomarin määräämällä tavalla.
11. Tekee kokeen arvonta- ja tulostaulun. Varaa keskuspaikkaan näkyville kartan, josta ilmenee koemaastojen sijainti ja etäisyys keskuspaikasta.
12. Sijoittaa yhteistyössä ylituomarin kanssa tuomarit koemaastoihin. Selvittää ennakkoon mahdollisesti esille tulevat tuomareiden jääviysmahdollisuudet.
13. Järjestää arvannon, joka yleensä on syytä järjestää ylituomaripuhuttelun jälkeen.

Arvonta voidaan joissakin tapauksissa (suuri koiramäärä) suorittaa myös ennen ylituomaripuhuttelua. Tällöinkin kuitenkin ylituomarin valvonnassa. Selvittää arpomisjärjestyksen, joka voi olla esim. arvottu järjestys ilmoittautumisjärjestys.

14. Valmistele ja järjestää kokeen palkintojenjako- ja päätöstilaisuuden, jossa huomioi kaikki kokeen järjestelyihin vaikuttaneet osapuolet.
15. Toimittaa tulokset lehdistölle.
16. Toimittaa koirakohtaiset pöytäkirjat ja koepöytäkirjat kennelpiirille. Järjestää maastokorttien säilytyksen ja arkistoinnin vähintään yhden vuoden ajaksi.
17. Muistaa, että koetoimikunta ja sen jäsenet ovat vastuullisessa tehtävässä koko kokeen ajan. Koetoimikunnan on käytäydyttävä esimerkillisesti, luotava arvokas ja rakentava kennelhenki kokeeseen.

VII ERILLISOHJEET AVOIMEN LUOKAN KOIRILLE KAHDEN VIIKON AJANJAKSOLLA PIDETTÄVIIN LINNUNHAUKKUKOKEISIIN

1. Koe anotaan ja myönnetään kahden viikon ajanjaksolle.
2. Samalle paikkakunnalle voidaan kullekin koekaudelle myöntää enintään kahdet pitkät avoimen luokan koirille tarkoitetut linnunhaukkukokeet. Edellisen kokeen viimeisen koepäivän ja seuraavan kokeen ensimmäisen koepäivän väliä tulee olla vähintään kuusi viikkoa.

3. Ylituomarin tulisi mieluummin asua koepaikkakunnalla tai lähellä sitä, jotta hän voi tehokkaasti valvoa kokeen kulkua.
4. Koetoimikunta tekee esityksen kokeen ylituomarille koemaastoista ja palkintotuomareista. Ylituomari määrää ne maastot, joissa koirat arvostellaan ja nimeää ne palkintotuomarit, jotka hänen lisäksi suorittavat koirien arvostelun maastossa. Palkintotuomareiden tulee olla kokemusta omaavia ja luotettavia henkilöitä tehtävässään. Vain ne palkintotuomarit, jotka on nimetty ennen kokeen alkua, saavat arvostella kokeeseen osallistuvia koiria.
5. Ennen kokeen alkua ylituomari pitää puhuttelun nimeämilleen palkintotuomareille. Koiranohjaajan läsnäolo ei ole välttämätön. Ylituomari antaa puhuttelussa arvosteluohjeet palkintotuomareille ja ohjeet siitä, millaiset sääolosuhteet oikeuttavat koirien kokeilun siirron myöhemmäksi sovittuun ajankohtaan.
6. Jo ylituomarin puhuttelutilaisuudessa pyritään selvittämään koirien kokeilupäivät ja ketkä suorittavat arvostelun. Koetoimikunnalla on oikeus hyväksyä kokeeseen jälki-ilmoittautuneita ennen ylituomarin puhuttelua ja kokeilupäivät on sovittava ylituomarin kanssa.
7. Ylituomarin tulee olla ehdottomasti ennakoilta tietoinen milloin ja missä maastossa kukin koira arvostellaan, kuka palkintotuomareista suorittaa arvostelun ja mihin aikaan koe-erä aloitetaan.
8. Koiran kokeilun voi siirtää, jos sovittuna koepäivänä on voimakas tuuli, vesisade tai muut sää- ja keliolosuhteet vaikeuttavat huomattavasti koiran työskentelyä ja arvostelua.

Samoin, jos koira ennen koe-erän alkua lääkärintodistuksen perusteella todetaan sairaaksi tai tuomari koiran loukkaantuneeksi. Koiran kokeilun siirrosta on tehtävä välittömästi ilmoitus ylituomarille, joka antaa lopullisen hyväksymisen. Siirron saa tehdä vain yhden kerran.

9. Ylituomarin tulee selvittää palkintotuomareiden mahdollinen jääviys ja koirien rokotusmääräykset ennen koirien arvostelua.
10. Palkintotuomarin tulee välittömästi arvostelun suoritettuaan antaa ylituomarille maastokortti täytettynä ja suullinen selostus kokeen kulusta. Ylituomarin tulee mahdollisimman pian selostuksen saatuaan ja perehdyttyään koiran suoritukseen ilmoittaa koiranomistajalle (ohjaajalle), minkä palkintosijan koira saa. Tarkemmat pisteet ylituomari selvittää heti kokeen päätyttyä käyttäen mahdollisesti vielä apunaan palkintotuomareita. Ylituomarin tulee julistaa lopputulokset kahden (2) vuorokauden kuluessa kokeen päättymisestä. Tämän jälkeen koetoimikunta toimittaa jäljennökset koirakohtaisista pöytäkirjoista välittömästi koiranomistajille.
11. Koira, joka on saanut ensimmäisen palkinnon avoimessa luokassa, on oikeutettu kilpailemaan voittajaluokassa vasta sitten, kun koe on päättynyt ja lopputulokset on julistettu.

VIII TÄYDENTÄVIÄ SKL-FKK:N HYVÄKSYMIÄ OHJEITA

1. KOETUOMARISTON KOULUTUS, PÄTEVÖINTI JA KÄYTTÖ

Palkinto- ja ylituomareiden koulutuksessa ja päteväisessä noudatetaan SKL-FKK:n kulloinkin voimassa olevia määräyksiä ja ohjeita.

KENNELPIIRIEN NUMEROINTI

Etelä-Hämeen Kennelpiiri	01
Etelä-Pohjanmaan Kennelpiiri	02
Helsingin seudun Kennelpiiri	19
Kainuun Kennelpiiri	03
Keski-Pohjanmaan Kennelpiiri	04
Keski-Suomen Kennelpiiri	05
Kymenläänin Kennelpiiri	06
Lapin Kennelpiiri	07
Varsinais-Suomen Kennelpiiri	08
Pohjois-Hämeen Kennelpiiri	09
Pohjois-Karjalan Kennelpiiri	10
Pohjois-Pohjanmaan Kennelpiiri	11
Pohjois-Savon Kennelpiiri	12
Salpausselän Kennelpiiri	13
Satakunnan Kennelpiiri	14
Suur-Savon Kennelpiiri	15
Uudenmaan Kennelpiiri	16
Vasa Kenneldistrikt – Vaasan Kennelpiiri	17
Ålands Kenneldistrikt	18

TAULUKOT

LÖYTÖKYKYTAULUKKO

L= Löydöt	LM=Löytömahdollisuudet									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2		13	12	9	7	6	5	4	3	2
3			15	13	11	9	7	6	5	4
4				15	14	12	10	8	7	6
5					15	14	13	11	9	8
6						15	14	13	11	10
7							15	14	13	11
8								15	14	13
9									15	14
10										15

PYSYTTÄMISTAUUKKO

Keskimääräinen haukkuaika väh.	3 haukkua	2 haukkua	1 haukku
1,0 min.	3	2	1
1,5 min.	4	3	1
2,0 min.	5	4	2
2,5 min.	6	4	2
3,0 min.	7	5	3
3,5 min.	8	6	3
4,0 min.	9	7	4
4,5 min.	10	8	4
5,0 min.	11	9	5
5,5 min.	12	10	5
6,0 min.	13	10	6
6,5 min.	14	11	6
7,0 min.	15	11	7
7,5 min.	16	12	7
8,0 min.	17	13	8
8,5 min.	18	13	8
9,0 min.	19	14	9
10,0 min.	20	15	10

ENSIHAUKKUJEN SAANTI LÖYDÖISTÄ -TAULUKKO

EH= Ensihaukut	L=Löydöt									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8	7	5	4	3	3	2	2	1	1
2		9	8	6	5	4	4	3	2	2
3			10	9	7	6	5	5	4	3
4				10	9	8	7	6	5	4
5					10	9	8	7	6	6
6						10	10	8	7	7
7							10	10	9	8
8								10	10	9
9									10	10
10										10

UUSINTAHAUKKUTAULUKKO

UH= Uusintahaukut	EH=Ensihaukut									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	7	6	6	5	5	4	4	3	3	2
2	10	9	8	8	7	7	6	6	5	5
3		10	10	9	9	8	8	7	7	6
4				10	9	9	8	8	7	7
5					10	10	9	9	8	8
6							10	10	9	8
7									10	9
enemmän										10

MERKINTÄTAULUKKO

Merkintäpisteiden summa	Merkintöjen lukumäärä									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1									
2	4	2								
3	7	4	2							
4		6	4	2						
5		8	5	3	2					
6		9	6	4	3	2				
7			8	5	4	3	2			
8			9	6	5	4	3	2		
9			10	7	5	4	3	3	2	
10				8	6	5	4	3	2	2
11				10	7	5	4	4	3	2
12				10	8	6	5	4	3	3
13					9	6	5	5	4	3
14					10	7	6	5	4	3
15					10	8	6	6	5	4
16						9	7	6	5	4
17						10	7	7	6	4
18						10	8	7	6	5
19							9	8	7	5
20							10	8	7	6
21							10	9	8	6
22								10	8	7
23								10	9	7
24								10	9	8
25									10	8
26									10	9
27									10	9
28										10
29										10
30										10

